

SXEDIO.H86

5.3.1956: Ο ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΤΑΣΙΔΗΣ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΑΘΩΣ ΤΟ ΑΚΕΛ ΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ ΓΙΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΑΠΟ ΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΕΝΩ ΑΡΧΙΖΟΥΝ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΠΕΙΡΕΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΟΚΑ ΩΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ ΟΠΩΣ Ο ΝΤΕΡΒΙΣ ΚΑΒΑΖΟΓΛΟΥ.

Το **1956** υπήρξε καθοριστικό τόσο στους αγώνες του ΑΚΕΛ για απελευθέρωση των συλληφθέντων μελών του όσο στις σχέσεις του με την ΕΟΚΑ.

Αυτή την περίοδο μάλιστα κατόρθωσε να θέσει σε λειτουργία τους μηχανισμούς του κόμματος και να απελευθερώσει τον Γενικό του Γραμμαστέα Εζεκία Παπαϊωάννου και άλλα δυο στελέχη, τους Παύλο Γεωργίου και Κυριάκο Χρίστου, οι οποίοι απέδρασαν από τα κρατητήρια.

Ακόμα το ΑΚΕΛ εκμεταλλεύθηκε στο έπακρο- όπως έκαμνε και η ΕΟΚΑ- την υγεία των κρατούμενων στελεχών του, πολλές φορές ως δικαιολογία.

Πρώτος αφέθηκε ελεύθερος γιατί ήταν άρρωστος ο ποιητής και δημοσιογράφος και στέλεχος του ΑΚΕΛ Τεύκρος Ανθίας, (υπέφερε από την καρδιά του), ο οποίος με τα ποιήματά του και τα γραπτά του κείμενα που ξεχώριζαν αυτή την περίοδο, έπαιζε σημαντικό ρόλο στις τάξεις του ΑΚΕΛ.

Ο Τεύκρος Ανθίας παρέμεινε υπό κράτηση για **32** ημέρες.

Ενας από τους πραγματικά ασθενείς από τα των στελέχη του ΑΚΕΛ που βρισκόταν υπό κράτηση στις Κεντρικές Φυλακές ήταν ο δήμαρχος Λεμεσού Κώστας Παρτασίδης.

Ο Παρτασίδης είχε υποστεί καρδιακή προσβολή στις **5** Μαρτίου **1956** και μεταφέρθηκε στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας όπου έμεινε μέχρι τις **20** Απριλίου.

Στο διάστημα της κράτησης του όμως διαπίστωσε ότι υπήρχε τρόπος να αποδράσει οποιοσδήποτε και σύμφωνα με τον Ανδρέα Φάντη, αποφασίστηκε να

αποδράσει ο Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ Εζεκίας Παπαϊωάννου.

Άλλοι δυο ασθενείς ήταν ο γιατρός Α. Κοκκονάς, ο λεμεσιανός δημοσιογράφος Μίνως Περδίως και ο Αγαθάγγελος Εμμανουήλ. Για τους δύο τελευταίους η "Χαραυγή" κατάγγελλε" ότι προσβλήθηκαν από φυματίωση.

Στις **31** Μαρτίου **1956** αφέθηκαν ελεύθεροι οι Ακελιστές Χρυσόστομος Τορναρίτης και Γεώργιος Ζήσιμος, Αμμόχωστος, Σταύρος Ηλιάδης Λάρνακα, Βάσος Αθηνοδώρου Γεροσκήπου, Ευαγόρας Χ" Θεοδούλου Κίτι, Αντρέας Θεόκλη Μάμπος, Άγιος Επίκτητος, Στέφανος Αβερκίου Στρουπί, Ξενοφών Παπαϊωάννου, Κάθηκας, Λοΐζος Παπαδόπουλος, Χλώρακα, Χρίστος Κουρτελλάρης, Ονήσια, Δάνος Δρυάδης, Λευκωσία, Μιχαλάκης Π. Παυλίδης, Λεμεσός, Θεόδωρος Σοφοκλέους Κτήμα, Θουκής Αργυρίδης, Βάσα Κοιλανίου.

Στις **12** Απριλίου καθώς οι σύζυγοι των συλληφθέντων μελών ΑΚΕΛ ενέτειναν τις καθημερινές διαδηλώσεις τους αξιώνοντας την απελευθέρωση τους, αφέθηκαν ελεύθεροι ο δημοσιογράφος Λύσανδρος Τσιμίλλης και ο δημοτικός Σύμβουλος Λάρνακας Α. Παπαϊωάννου.

Άλλοι κρατούμενοι, στελέχη του ΑΚΕΛ, ήσαν οι Στέλιος Μανδριώτης, οργανωτικός Γραμματέας του Τμηματικού Συμβουλίου της ΠΕΟ Λεμεσού, Ανδρέας Κυρίτσης, Χρίστος Χ" Αντώνης, Ερρίκος Χρίστου από τη Λάρνακα, και Ζαχαρίας Παναγιώτου από τη Λεμεσό, Α. Σούρου από την Αμμόχωστο, πρόεδρος του Συνεργατικού Παντοπωλείου Αμμοχώστου και οι δημοσιογράφοι Διομήδης Γαλανός, Χριστάκης Κατσαμπάς, Σταύρος Αγγελίδης και Παναγιώτης Αποστόλου.

Η απόλυση τους έγινε με τον όρο να μη βγαίνουν από τα δημοτικά όρια των πόλεων τους εκτός παρά ύστερα από άδεια, να μένουν περιορισμένοι στα σπίτια τους από τις **6** μ.μ. μέχρι τις **6** π.μ. και να να παρουσιάζονται στην αστυνομία μιά φορά την εβδομάδα.

Οι όροι αυτοί ήταν πανομοιότυποι με όσα από τα

μέλη του ΑΚΕΛ απολύονταν ή θα απολύονταν τις επόμενες ημέρες.

Άλλοι κρατούμενοι, χωρίς να ήταν οι μόνοι ήταν και οι ακόλουθοι:

Σταύρος Κώστα Αγγελίδης, Κώστας Αντωνίου Αντωνόπουλος, Παναγιώτης Αποστόλου, Νίκος Βότσης, Ανδρέας Ματσούκαρος, Νεόφυτος Γρηγορίου, Αντώνης Μούσκος, Χρίστος Λοΐζου Σαββίδης, Δημητράκης Αντωνίου, Μενέλαος Σταύρου, Κώστας Πιτσιλλίδης, Τεύκρος Ανθίας, Δημήτρης Μιχαήλ Σιαήλη, Κώστας Ευαγγέλου, Χρίστος Ζαβρός, Χαράλαμπος Σταύρου, Νεόφυτος Χριστοδούλου, Γεώργιος Παρασκευά, Χαράλαμπος Κ. Ζόππος, Μιχαήλ Μανώλη:

Για τον Εζεκία Παπαϊωάννου, τους δημάρχους Λεμεσού Κώστα Παρτασίδη και Λάρνακα Γ. Χριστοδουλίδη και τον βοηθό Γ.Γ. της ΠΕΟ Ζαχαρία Χριστοδουλίδη του ΑΚΕΛ αποφάσισε να δώσει μια σκληρή μάχη.

Έτσι κατέθεσε στο δικαστήριο αγωγή εναντίον του Κυβερνήτη για παράνομη κράτηση τους (Χάμπεας Κόρπους) και ανέθεσε την υπόθεση στον διακεκριμένο βρετανό δικηγόρο Ντ. Ν. Πριτ και στους κυπρίους δικηγόρους Λεύκο Κληρίδη, Γιάγκο Ποταμίτη, Σαββάκη Γιωργαλλή και Χρύση Δημητριάδη.

Καθώς άρχιζε η ακρόαση της υπόθεσης στις 3 Απριλίου 1956 οι σύζυγοι των κρατουμένων οργάνωσαν μαζική και δυναμική εκδήλωση έξω από τα δικαστήρια Λευκωσίας με αποτέλεσμα δέκα από αυτές να συλληφθούν.

Αυτές ήσαν οι Δέσποινα Παντελή, Φάνη Ολυμπίου, Μαρούλα Περδίου, Λένια Γαλανού, Μαρούλα Πατριώτη, Εύα Σταύ...Ευγενία Χ. Μιχαηλίδου, ΕλληΠετρακκίδου, Αντιγόνη Χρ. Στυ... και Αθανασία Ζαχαρία Φιλιππίδου.

Οι Ακελιστές δεν περιορίζονταν όμως μόνο στο αίτημα για απόλυση των στελεχών τους, αλλά προέβαλλαν και άλλα θέματα και ιδιαίτερα το θέμα των εκτελέσεων κυπρίων από τους βρετανούς που έπρεπε να σταματήσει.

Σε ένα υπόμνημα που υπέγραψαν οι κάτοικοι της

Εμπας (Χαραυγή 31.5.56) αναφερόταν:

" Οι κάτοικοι του χωριού Εμπας διά της παρούσης μας υποβάλλομεν προς την εξχότητα σας τα κάτωθι:

1. Διαμαρτυρόμεθα διά την θανατικήν εκτέλεσιν των δύο συμπατριωτών μας Μιχαήλ Σάββα Καραολή και Ανδρέα Δημητρίου.

2. Ζητούμε όπως μη εκτελεσθούν οι εις θάνατον καταδικασθέντες άλλοι δύο συμπατριώτες μας Ανδρέας Ζάκος και Χαρίλαος Μιχαήλ.

3. Ζητούμεν όπως σταματήσουν γενικά οι θανατικές καταδίκες και εκτελέσεις διά ζητήματα πολιτικής φύσεως.

4. Ζητούμεν όπως επανέλθουν όλοι οι εξόριστοι, αφεθούν ελεύθεροι όλοι οι πολιτικοί κρατούμενοι νομιμοποιηθούν όλα αι προγραφείσαι οργανώσεις και εφημερίδες, σταματήσουν οι συλλογικές τιμωρίες (κέρφιου, προστίματα κλπ) σταματήσουν οι συλλήψεις και ξυλοδαρμοί αθώων συμπατριωτών μας, επαναλειτουργήσουν όλα τα σχολεία Μέσης και Κατώτερης Παιδείας και γενικά καταργηθούν όλα τα μέτρα εκτάκτου ανάγκης".

Ενώ όμως συνεχιζόταν η ακρόαση της υπόθεσης του στο δικαστήριο, ο Εζεκίας Παπαϊωάννου απέδρασε από το Νοσοκομείο Λευκωσίας όπου μεταφέρθηκε προσποιούμενος τον ασθενή, την προηγούμενη, 19 Απριλίου 1956.

Η απόδραση του έγινε με τη βοήθεια συνεργατών του η δε εφημερίδα "Χαραυγή" έγραφε στις 21 Απριλίου, 1956, επομένη της απόδρασης κάτω από τον τίτλο "Δραπέτευσε χθες από το Γενικό Νοσοκομείο ο Ε. Παπαϊωάννου Γ.Γραμματεάς του ΑΚΕΛ":

"Ο Γ.Γ. του ΑΚΕΛ, κ. Ε. Παπαϊωάννου, πολιτικός κρατούμενος, δραπέτευσε χθες στις 3 μ.μ. από το Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας όπου είχε μεταφερθεί από τις Κεντρικές Φυλακές την προηγούμενη μέρα για θεραπεία.

Διάφορες πληροφορίες αναφέρουν ότι ο κ. Παπαϊωάννου ζήτησε μετρά τις 3 μ.μ. από τον φρουρό

άδεια για να πάει σε άλλο δωμάτιο για να κάνει μπάνιο και να ξυριστεί.

Ο φρουρός του επέτρεψε. Όταν όμως τον ζήτησε ύστερα από μισή ώρα περίπου ανακάλυψε ότι δεν βρισκόταν εκεί.

Ειδοποιήθηκε η Αστυνομία. Ισχυρές δυνάμεις ασφαλείας μετέβησαν και περικύκλωσαν την περιοχή του Νοσοκομείου.

Εγιναν εντατικές έρευνες σ' όλους τους θαλάμους του Νοσοκομείου και σ' ολόκληρη την γύρω περιοχή.

Μέρος του κοντρα-μπλακέ που ενώνει το παλιό με το νέο νοσοκομείο βρέθηκε σπασμένο.

Ισχυρές δυνάμεις ασφαλείας κατέλαβαν το δρόμο του Νοσοκομείου μέχρι την πλατεία Μεταξά και ερευνούσαν ως αργά ψες τους διαβάτες. Η πλατεία Μεταξά και η πλατεία Σολωμού έχουν αποκοπεί με συρματοπλέγματα.

Σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση ο κ. Παπαϊωάννου φορούσε πυτζάμες όταν δραπέτευσε.

Ο κ. Παπαϊωάννου βρισκόταν στον 3ο όροφο του Γενικού Νοσοκομείου μαζί με άλλους δύο ασθενείς πολιτικούς κρατούμενους.

Όπως πληροφορούμαστε η αστυνομία για διευκόλυνση των σχετικών ερευνών της τοποθέτησε φρουρούς αστυνομικούς έξω από τα σπίτια διαφόρων προσωπικών φίλων του κ. Παπαϊωάννου".

Στις αρχές του Ιουνίου 1956, με τον Εζεκία Παπαϊωάννου να καταζητείται από τις βρετανικές αρχές, η εφημερίδα **Times Of Cyprus** σε πρωτοσέλιδο δημοσίευσμά της στο οποίο περιλαμβάνονταν και φωτογραφία του Εζεκία Παπαϊωάννου, ανέφερε δημοσιεύοντας και σχετική επιστολή του Παπαϊωάννου, ότι "δεν επικυρώθηκε αυτή η κεφαλή".

Η επιστολή στάληκε από τον Εζεκία Παπαϊωάννου σε απάντηση προηγούμενης είδησης της αγγλόφωνης εφημερίδας.

Εγγραφε ο Εζεκίας Παπαϊωάννου (Χαραυγή 6.6.1956):

"Κύριε,

Η εφημερίδα σας, επωφελούμενη του γεγονότος ότι το ΑΚΕΛ και η εφημερίδα του "Νέος Δημοκράτης" έχουμε προγραφεί κι η ηγεσία του κρατείται σε στρατόπεδα συγκέντρωσης ή καταδιώκεται, επιδίδεται από καιρό σε καιρό σ' ένα όργιο υβρισμών και συκοφαντιών ενάντια στο ΑΚΕΛ και την ηγεσία του, γιατί γνωρίζετε πολύ καλά ότι κάτω από τις υφιστάμενες συνθήκες, δεν είναι δυνατό να ληφθούν νομικά μέτρα εναντίον σας.

Πού αποσκοπεί αυτή η αχαλίνωτη συκοφαντική εκστρατεία; Αποσκοπεί στη δυσφήμιση του Κόμματος και της ηγεσίας του μπροστά στα μάτια του λαού, για να εξυπηρετούν ξένοι προς τα συμφέροντα του Κυπριακού λαού σκοποί.

Αποσκοπεί στο να βοηθήσει τις αστυνομικές αρχές, ν' ανακαλύψουν και να συλλάβουν την κομματική ηγεσία. Μπορείτε, ως τόσο, να είσθε βέβαιοι, πως ο Κυπριακός λαός, είναι περισσότερο έξυπνος από όσα εσείς τον νομίζετε, κι' έτσι δεν είναι δυνατό να περιορισθεί από τέτοιες ψευτιές και συκοφαντίες.

Αν το ΑΚΕΛ είναι προδοτικό κι η ηγεσία του συνεργάζεται με το βρετανικό ιμπεριαλισμό, μπορείτε να εξηγήσετε στους αναγνώστες σας και στο λαό γιατί η βρετανική κυβέρνηση το κήρυξε παράνομο, έκλεισε την εφημερίδα του και συνέλαβε την ηγεσία του; Μήπως η κυβερνητική ανακοίνωση που εκδόθηκε με την προγραφή του ΑΚΕΛ δεν μιλά γιατί η κυβέρνηση πήρε αυτό το ανελεύθερο, φασιστικό μέτρο;

Ποιο είναι εκείνο που δείχνει κατά πόσο ένα κόμμα ή η ηγεσία του είναι προδοτικά; Είναι η πολιτική γραμμή και η τακτική του. Το ΑΚΕΛ έχει μια καθαρή σαν κρύσταλλο πολιτική, που είναι η αυτοδιάθεση της Κύπρου, χωρίς καμιά δέσμευση. Αυτή η πολιτική υποστηρίζεται από τον καταπληκτική πλειοψηφία του Κυπριακού λαού.

Το ΑΚΕΛ υπήρξε ανέκαθεν υπέρ της ενότητας όλων των πατριωτικών δυνάμεων του κυπριακού λαού, ανεξάρτητα από πολιτικές, θρησκευτικές ή φυλετικές

διαφορές. Τακτική του ΑΚΕΛ είναι ο μαζικός ανοιχτός δημοκρατικός αγώνας. Είναι μήπως αυτό που σας δυσσαρεστεί και σας κάμνει να επιδίδεσθε με τόση λύσσα στη συκοφαντική εκστρατεία ενάντια στο ΑΚΕΛ και την ηγεσία του;

Και πώς εξηγείτε το γεγονός ότι μια εγγλέζικη εφημερίδα όπως είναι οι "Τάϊμς οφ Σάϋπρους", αλλά τη ρετσινιά του προδότη στο ΑΕΚΛ και την ηγεσία του;

Δεν υπάρχει τίποτε το μυστηριώδες σχετικά με το ΑΚΕΛ και την ηγεσία του. Το ΑΚΕΛ παίζει με ανοιχτά χαρτιά και δεν κρύβεται τίποτε το συνωμοτικό ή το μυστηριώδες πίσω απ' την πολιτική και την τακτική του. Μ' όλο που έχει προγραφεί είναι ισχυρό και ενωμένο όσο ποτέ και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για μια πολιτική προσέγγιση του Κυπριακού ζητήματος πάνω στη βάση της διεθνώς ανεγνωρισμένης αρχής της αυτοδιάθεσης.

Η Κ.Ε. του ΑΚΕΛ επεξεργάσθηκε συγκεκριμένες προτάσεις που περιέχονταν σε διακήρυξη της. Αυτή η διακήρυξη στάλθηκε σ' όλες τις εφημερίδες, και στους "Τάϊμς Οφ Σάϋπρους". Ποιες είναι αυτές οι προτάσεις;

1. Αφού είναι γενικά παραδεκτό και επανειλημμένα διακηρύχθηκε πως το Κυπριακό ζήτημα δεν είναι στρατιωτικό ώστε να χρειάζεται στρατιωτικά μέτρα για τη λύση του, αλλά πολιτικό, που μπορεί να λάβει με πολιτικά μέτρα, θα πρέπει να σταματήσει κάθε προσπάθεια για επιβολή μιας λύσης του Κυπριακού με την πολιτική της πυγμής και να καταβληθεί προσπάθεια για εξεύρεση πολιτικής λύσης.

2. Για το συντονισμό των ενεργειών όλου του πολιτικού κόσμου να κληθεί μια παγκύρια αντιπροσωπευτική σύσκεψη υπό την προεδρία της Εθναρχίας, σ' αυτή να πάρουν μέρος οι δήμαρχοι, αντιδήμαρχοι, εκπρόσωποι οργανώσεων του Τύπου, και άλλοι πολιτικοί παράγοντες για να επεξεργασθούν κοινό πρόγραμμα για τον περιορισμό του αδιεξόδου και την προώθηση του προβλήματος προς την τελική λύση, της αυτοδιάθεσης.

3. Σαν επακόλουθο μιας τέτοιας πολιτικής προσέγγισης να διεξαχθούν διαπραγματεύσεις στρογγύλης τράπεζας μεταξύ της κυβέρνησης, του Αρχιεπισκόπου και όλων των εκπροσώπων του λαού καθώς καιεκπροσώπων των κυπριακών κοινοτήτων

4. Για να είναι γόνιμες και έγκυρες οι διαπραγματεύσεις και για να καταστεί δυνατό να εκφραστούν ελεύθερα οι απόψεις των εκπροσώπων του λαού, πρέπει να διεξαχθούν μέσα σε ατμόσφαιρα αμοιβαίας εμπιστοσύνης και καλής θέλησης που για τη δημιουργία της είναι απαραίτητα τα ακόλουθα μέτρα:

α). Να προκηρυχθεί ανακωχή που θα θέσει τέρμα σε κάθε στρατιωτική δράση και καταδίωξη προσώπων. Η προκήρυξη ανακωχής θάχει σαν άμεσο αποτέλεσμα τον τερματισμό της αιματοχυσίας και της απώλειας ζωής.

β) Ο Αρχιεπίσκοπος και οι συνεξόριστοι του να αφεθούν ελεύθεροι.

γ). Οι πολιτικοί ηγέτες και όλοι οι πολιτικοί κρατούμενοι να αφεθούν επίσης ελεύθεροι.

δ). Ν' αποκατασταθούν οι πολιτικά και δημοκρατικά δικαιώματα του λαού.

ε). Να ανασταλούν όλες οι εκτελέσεις
.....βήμα προς οριστική.....
.....

Η Κ.Ε. είναι
υποστηρίζεται από την καταπληκτική πλειοψηφία του κυπριακού λαού και με καλή θέληση και κατανόηση από μέρους της βρετανικής κυβέρνησης το πρόγραμμα θα συμβάλει στη γρήγορη αποκατάσταση της ομαλότητας και θα θέσει το κυπριακό ζήτημα στη σωστή πολιτική του βάση.

Η εφημερίδα σας όμως αντί να δημοσιεύσει αυτό το εποικοδομητικό πρόγραμμα και να το κριτικάρει, αν θέλει, θεώρησε σκόπιμο να επιτεθεί μιας άλλης εφημερίδας γιατί το δημοσίευσε και να καλέσει την κυβέρνηση να πάρει μέτρα εναντίον της.

Υστερα απ' αυτή την αχαρκτήριστη συμπεριφορά σας είναι φυσικό να διερωτάται κανείς. Είναι μήπως η εφημερίδα σας υπέρ της διαίωνισης του σημερινού αδιεξόδου και των σημερινών συνθηκών και αν ναι, ποιών τα συμφέροντα εξυπηρετεί;

Ελπίζουμε ότι θα βρείτε το θάρρος και την ευπρέπεια να δημοσιεύσετε ολόκληρο το κείμενο αυτής της επιστολής.

Σας παρακαλούμε να το κάμετε.

Με ειλικρίνεια

Για την Κ.Ε. του ΑΚΕΛ

Εζεκίας Παπαϊωάννου

Γενικός Γραμματεύς.

Η πολεμική της "Times Of Cyprus" εναντίον του ΑΚΕΛ ήταν η μια πλευρά.

Η άλλη πολεμική προερχόταν από την ΕΟΚΑ εναντίον της εφημερίδας του η οποία τα επόμενα χρόνια θα έπαιρνε διαστάσεις.

Οι απειλητικές επιστολές εναντίον του διευθυντή της "Χαραυγής" ήταν επανειλημμένες και ουσιαστικά δεν σταμάτησαν ποτέ. Ο Σαββάκης Γιωργαλλής το μόνο που έκανε ήταν να τις δημοσιεύει με την ελπίδα ότι αυτό που έκανε ίσως να αποτελούσε και άμυνά του.

Έτσι στις **22 Ιουλίου 1956** η "Χαραυγή" κατάγγελλε την αποστολή των επιστολών:

"Συνεχίζεται η αποστολή απειλητικών επιστολών στο διευθυντή της εφημερίδας μας. Χθες το απόγευμα έφθασε πάλι ταχυδρομικώς ένα γράμμα, δακτυλογραφημένο σε δημοσιογραφικό χαρτί, όπως κι' εκείνα που δημοσιεύσαμε χθες σε φωτοτυπία, αυτή τη φορά χρησιμοποιήθηκε μηχανή άλλου τύπου και διαφορετικής ποιότητας δημοσιογραφικός χάρτης. Η επιστολή αποβλέπει σε μια προβοκάτσια προορισμένη να εξωθήσει την εφημερίδα μας σε σημείο που να εκτίθεται έναντι του νόμου ή να πάρει εχθρική στάση έναντι του μόνο παράνομου κόμματος, του ΑΚΕΛ.

Αναφερόταν στην επιστολή που στάληκε στο

Γιωργαλλή: "Κύριε Γιωργαλλή. Ακολουθείτε τη γραμμή της Κ.Ε. ΑΚΕΛ ήτις είναι προδοτική. Προειδοποιείσθε όπως αποκηρύξετε την πολιτικήν αυτήν. Οι φωνάζοντες συμπάραστασιν προς το άτομον σας δεν πρόκειται να σας υποστηρίξουν εις το τέλος. Σταματάτε προτού είναι αργά. ΕΟΚΑ, Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΔΙΓΕΝΗΣ".

Ο Σωτήρης Γιωργαλλής δέχθηκε ακόμα μια απειλή σε λίγες μέρες. Μια βόμβα βενζίνης ρίφθηκε στη βεράντα του σπιτιού του στη Λευκωσία η οποία, ωστόσο, δεν εξερράγη.

Όμως λίγες μέρες νωρίτερα οι απειλές είχαν γίνει πράξη στο Νέο Χωριό Κυθραίας όπου ένα άλλο στέλεχος της Αρισεράς, ο Σάββας Μαστίχης **40** χρόνων, πατέρας τρών παιδιών (δέχθηκε επίθεση (Χαραυγή **14.8.56**) από ενόπλους που τον τραυμάτισαν καθώς επέστρεφε στο σπίτι του από το καφενείο.

Είπε ότι τον πλησίασαν τέσσερις μασκοφόροι και όταν τους ρώτησε τι ήθελαν ο ένας απ' αυτούς του είπε να υψώσει τα χέρια και προσπάθησε να τον πυροβολήσει αλλά το όπλο έπαθε αφλογιστία.

Αμέσως, είπε άρχισε να τρέχει προς τα καφενεία, ενώ οι άλλοι τρεις του έριξαν τέσσερις πυροβολισμούς με τα κυνηγετικά τους όπλα, και τον πέτυχαν στο πόδι και τη ράχη.

Ο Μαστίχης ήταν για πέντε χρόνια Γραμματέας του παραρτήματος της ΠΕΟ στο χωριό του.

ΔΙΩΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΗΨΕΙΣ ΑΡΙΣΤΕΡΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ

Την ίδια περίοδο ο Κυβερνήτης σερ Τζων Χάρτιγκ έστρεψε τη μήνι του και εναντίον των κομμουνιστών Τουρκοκυπρίων.

Δυο από αυτούς ήταν οι Αχμέτ Σαντή, τουρκικού Γραφείου του ΑΚΕΛ και ο Ντερβίς Καβάζογλου, ο οποίος φυλακίστηκε μαζί με άλλους **20** τουρκοκύπριους συνδικαλιστές συνεργάτες της Αριστεράς.

Οι συλλήψεις των Τούρκων συνδικαλιστών έγιναν στις **25** Απριλίου **1956**.

Οι συνδικαλιστές ήταν μέλη της

Τουρκοκυπριακής Μορφωτικής Λέσχης ΤΕΚ, τους οποίους ο τουρκοκύπριος ηγέτης Φαζίλ Κουτσιούκ θεώρησε υπεύθυνους για το φόνο ενός τουρκοκύπριου.

Το ΑΚΕΛ προέβη σε διαμαρτυρία στο Γραφείο Εργασίας για τη σύλληψη του Σαντή ενώ σύμφωνα με το ελεγχόμενο από το καθεστώς ραδιόφωνο (Χαραυγή **28.5.56**) έχουν σχέση με παράνομη οργάνωση.

Την επομένη ο τουρκοκύριος ηγέτης Φαζίλ Κουτσιούκ σοκοντάροντας την ενέργεια του Κυβερνήτη σε άρθρο του στην εφημερίδα του "Χαλκίν Σεσί" (Χαραυγή **29.4.56**) αναφερόμενος στις συλλήψεις παρατηρούσε ότι από την ημέρα της σύλληψης τους δεν σημειώθηκαν πλέον ταραχές.

Στις 3 Μαΐου, η εφημερίδα "Χαραυγή" δημοσίευσε επιστολή διαμαρτυρίας του Ντερβίς Καβάζογλου (δολοφονήθηκε από την ΤΜΤ ύστερα από δέκα χρόνια μαζί με τον ελληνοκύπριο συνδικαλιστή Κώστα Μισιαούλη) από τις φυλακές κάτω από τους τίτλους "Να αποκατασταθεί η δικαιοσύνη, οι είκοσι συντεχνιακοί που κρατούνται στις Κεντρικές Φυλακές καταδικάζουν τις δηλώσεις του Κουτσιούκ. Ζητούν τη διενέργεια σχετικών ερευνών για τη διαλεύκανση του ζητήματος".

Στην αρχή η "Χαραυγή" σημείωνε τα ακόλουθα:

"Πήραμε ταχυδρομικώς από τις Κεντρικές Φυλακές την παρακάτω επιστολή διαμαρτυρίας των 20 Τούρκων συντεχνιακών κρατουμένων για τις γνωστές δηλώσεις του δρα Κουτσιούκ.

Τη δημοσιεύουμε προσθέτοντας ότι πρέπει να προσεχθεί η εισήγηση τους για διενέργεια ερευνών γύρω απ' αυτό το ζήτημα.

Είναι κατανοητό να θίγονται πρόσωπα για τόσο σοβαρές υποθέσεις και να παραμένουν εκτεθειμένα στην κοινή γνώμη, επειδή δεν τους δίδεται η ευκαιρία να υπερασπιστούν. Δεν επιτρέπεται ο καθένας να κατηγορεί με τόσο ελαφρά συνείδηση οποιουδήποτε άλλους έστω και αν τους θεωρεί πολιτικούς αντιπάλους".

Η επιστολή έχει ως εξής:

"Κύριε Διευθυντά της "Χαραυγής",

Διαβάσαμε τις δηλώσεις του δρ Κουτσιούκ στην εφημερίδα "Σάϋπρους Μέιλ" της 28ης Απριλίου 1956 που όπως γίνεται αντιληπτό αναφέρονται σε μας.

Η είδηση είναι η ακόλουθη: "Ο δρ Κουτσιούκ είπε ότι τα γεγονότα της Τρίτης και της Τετάρτης που ακολούθησαν τον φόνο ενός Τούρκου αστυνομικού οφείλονται στην εκμετάλλευση της κατάστασης από τους κομμουνιστές,

Πρόερχονται από μια φιλοκομμουνιστική Λέσχη που έχει τώρα κλειστεί και 20 από τους ηγέτες της έχουν συλληφθεί".

Εμείς οι είκοσι τούρκοι κρατούμενοι που βρισκόμαστε τώρα στις Κεντρικές Φυλακές Λευκωσίας καταδικάζουμε έντονα τις δηλώσεις του δρ Κουτσιούκ που είναι αντίθετες προς την αλήθεια.

Πιστεύουμε και επιμένουμε ότι είναι προς όφελος των δύο κοινοτήτων της Κύπρου να ζουν φιλικά σε μια ειρηνική συμβίωση.

Ζητούμε από την Κυβέρνηση να αρχίσει γενικές έρευνες για να μας δώσει το δικαίωμα να υπερασπιστούμε τους εαυτούς μας.

Μ' αυτές τις έρευνες θα καταστεί δυνατό να διαλευκανθεί η υπόθεση και να βρεθούν οι πραγματικοί υπεύθυνοι των γεγονότων.

Θα ευχαριστηθούμε πολύ αν δημοσιεύετε την επιστολή μας αυτή στην εφημερίδα σας.

Για 20 Τούρκους κρατουμένους
Ντερβίς Καβάζογλου.

Οι κρατούμενοι αφέθηκαν τελικά ελεύθεροι στις 18 Μαΐου 1956 (Χαραυγή 19.5.1956).